

Jeomorfolojik Araştırmalar Dergisi

Journal of Geomorphological Researches

© Jeomorfoloji Derneği

www.dergipark.gov.tr/jader

E - ISSN: 2667 - 4238

Biyografi / Biography

JEOMORFOLOJİ BİR INARINI DAHA KAYBETTİ... A great name in geomorphology has passed away...

Hakan YİĐİTBAŐIOĐLU

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih - Cođrafya Fakóltesi, Ankara - Türkiye
yigitbasioglu@gmail.com <https://orcid.org/0000-0003-0661-070X>

Makale Tarihçesi

Geliş 31 Mart 2019
Düzenleme 04 Nisan 2019
Kabul 05 Nisan 2019

Article History

Received 31 March 2019
Received in revised form 04 April 2019
Accepted 05 April 2019

Anahtar Kelimeler

Ankara, Jeomorfoloji, Volkanik sahalar,
Dil ve Tarih – Cođrafya Fakóltesi,
TÜCAUM

Keywords

Ankara, Geomorphology, Volcanic areas,
Faculty of Language and History –
Geography, TÜCAUM

Atıf Bilgisi / Citation Info

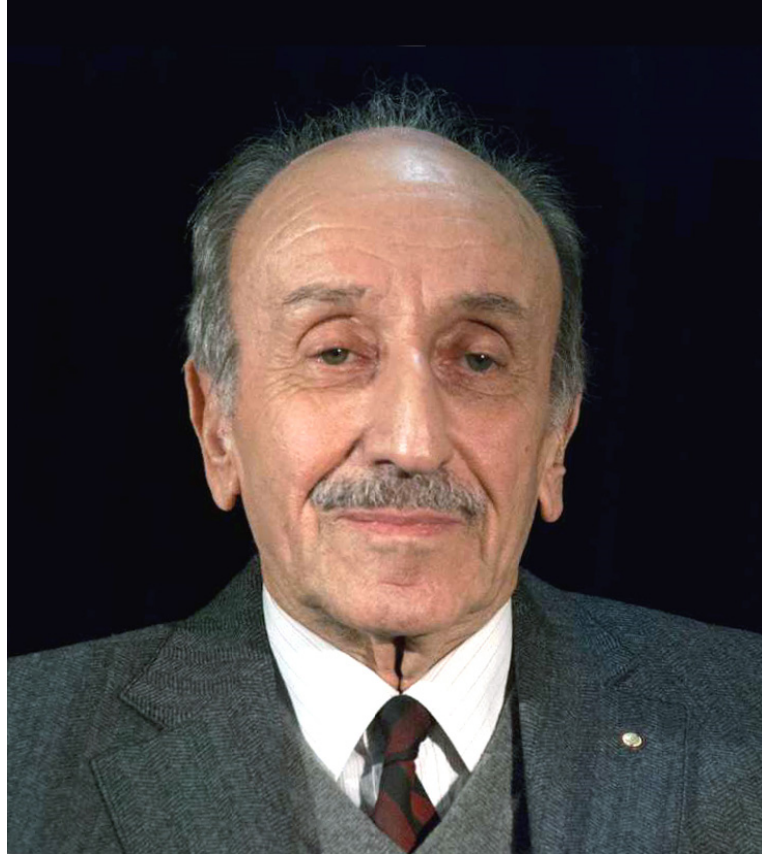
Yiđitbaőiođlu, H. (2019) Jeomorfoloji Bir
ınarını Daha Kaybetti, *Jeomorfolojik
Araştırmalar Dergisi*, 2019 (2): 37-41

ÖZET

Prof. Dr. Özdoğan Sür, Ankara Üniversitesi, Coğrafya Bölümü'nden emekliye ayrılmış bir jeomorfoloğuttur. Kendisi 27 Mart 2019 günü vefat etmiştir. Bu makale Prof. Dr. Özdoğan Sür'ün hayatını ve jeomorfolojiye katkılarını ile araştırma anılarını paylaşmak için kaleme alınmıştır.

ABSTRACT

Prof. Dr. Özdoğan Sür is a geomorphologist retired from geography department at Ankara University in Turkey. He died on 27 March 2019. This article is written to share his life and research memories with his contributions to geomorphology.

GİRİŐ

27 Mart 2019 günü sabah saatlerinde 90 yaşında bir jeomorfoloji ınarını yani Prof. Dr. zdoğan Sru kaybettik. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Coğrafya Bölümü ğretim yesi olan Prof. Dr. zdoğan Sr ile tanışmam 1980 yılında yapılan niversite giriŐ sınavında, o zamanki adıyla Fiziki Coğrafya ve Jeoloji Krssnn, kazanmam sonucunda derslerin baŐlaması ile gerçekleŐti. Bu nedenle, yazının geri kalan kısmında kendisinden çoğunlukla zdoğan hocam olarak bahsedeceğim.

zdoğan Sr 11 Mayıs 1929 günü Ankarada doğdu. O yıllarda Cebecide oturdukları için İltekin İlkokulunda eğitim hayatına başladı. zdoğan hocamın kiŐiliđindeki sanatçı yanı küçük yaŐlarda kendisini gösterdi ve TRT ocuk Korosunda görev aldı, bu dönemdeki arkadaşlarının bazıları sonradan Trkiyenin tanınmıŐ müzik sanatçıları olarak yaŐamlarına devam ettiler. Orta öğrenimini ise mezunları arasında çok sayıda bilim insanı, sanatçı ve siyasetçi olan Ankara Atatürk Lisesinde tamamlamıŐtır. Liseyi bitirince Vanda askerliğini yapan zdoğan Sr dönüŐünde hangi niversiteye gideceğini düŐünmeye başladı. Tıp veya Hukuk Fakültesi onu kabul etmeye hazırdı ama o coğrafyaya ilgisinden dolayı Fiziki Coğrafya ve Jeoloji Krssnn tercih etti ve hiç piŐmanlık duymadı. Vefatından kısa bir süre öncesine kadar olan sohbetlerimizde, eğer bir daha dünyaya gelme olanağı olsa, tekrar aynı kürsüyü seçeceğini söylerdi. Fiziki Coğrafya ve Jeoloji Kürsüsü ğrencisi iken son sınıfta A.. Fen Fakültesi jeoloji Blmnden “Jeoloji Sertifikası” nı da aldı.

1957 yılında mezun olduğu kürsünün açtığı ve başkanlığını Prof. Dr. ReŐat İzbırakın yaptığı bir kurulun hazırladığı sınavı kazanarak aynı kürsüde Asistan (daha sonraki adıyla Araştırma Görevlisi) olmaya hak kazandı. DanıŐmanı olan Prof. ReŐat İzbırakın nerisi ile doktora araştırma alanı olarak Pasinler Ovası ve çevresinin jeomorfolojik araŐtırmasını seti. zdoğan hocam tezi için çıktığı arazi çalıŐmalarında pek çok zorlukla karŐılaŐtı, örneğin, alanda bulunan askeri tesisler

yüzünden dolaŐırken veya fotoğraf çekerken defalarca ifade vermek zorunda kalmıŐtı veya fotoğraf makinesindeki bir sorun yüzünden bir dönem arazi çalıŐmasının bütün fotoğrafları yanmıŐtı, harita temini de büyük bir sorundu. Bütün zorluklara karşın doktora tezi 1961 yılında tamamlandı ve sonraları “Pasinler Ovası ve çevresinin jeomorfolojisi” baŐlıđı ile basıldı. zdoğan Sr orta öğrenimi boyunca Fransızca eğitimi almasına rağmen bilimsel alanda İngilizcenin daha fazla kullanılması nedeniyle İngilizce öğrendi ve Ankara niversitesi tarafından 1965-1966 yıllarında İngiltereye gönderildi. Burada yıllarca devam edecek arkadaşlıklar edindi (Foto 1).

Foto 1: İngiltere dönüŐü Pariste Prof.Dr. Metin Tunceli ziyareti

Trkiyeye döndükten sonra volkanik alanlar üzerindeki çalıŐmalarına ağırlık verdi. 1966 yılında aynı anabilim dalında görevli Ayhan Onur ile evlendiler, Ayhan Sr hocamın 2017 yılındaki vefatına kadar 51 yıllık mutlu bir evlilikleri oldu (Foto 2).

Foto 2: Prof. Dr. Ayhan ve Özdoğan Sür

1970 yılında “Türkiye’nin, özellikle İç Anadolu’nun Genç Volkanik Alanlarının Jeomorfolojisi” başlıklı doçentlik tezi ile Doçent unvanını aldı. O yıllardaki ulaşım koşulları düşünöldüğünde bu tezin yoğun bilimsel araştırma dışında büyük fiziksel zorluklarla da yapıldığı anlaşılır. Özdoğan hocam Eski Acıgöl çevresinde çalışırken her gün Nevşehir’den sabah erkenden yola çıkıp 16 km yürüyerek buraya geldiğini ve akşam döndüğünü anlatmıştı (Foto 3).

Foto 3. Bir öğrenci gezisinde Eski Acıgöl’de

1970 yılında İsveç’in kuzeyinde Kiruna yakınlarında Ayhan ve Özdoğan hocalarım buzul araştırmalarına katılarak “Glasiyoloji

Sertifikası” aldılar. Bu araştırmaya gittikleri dönemde kutup dairesindeki koşullara dayanıklı giyecek malzeme Türkiye’de bulunmuyordu, o yüzden mecburen önce Viyana’ya gidip oradan malzemeleri temin ettikten sonra İsveç’e geçmişlerdi. 1976 yılında yazdığı “Yanardağlar, Oluşumları ve Faaliyetleri” başlıklı kitabı ile Profesör ünvanını aldı. 1996 yılında ise yaş haddinden dolayı emekli oldu. 1957 ile 1996 yılları arasında çok sayıda öğrenci yetiştiren Özdoğan hocam bugün çeşitli üniversitelerde görev yapan çok sayıda öğretim üyesinin bugünkü konumlarına gelmelerinde önemli katkıları olmuştur.

Prof. Dr. Özdoğan Sür, her zaman bilimsel çalışmalar ile meşgul olmayı tercih etmiş, bu yüzden idari görevler almaktan mümkün olduğunca uzak durmaya çalışmıştır. Hatta, kendisine önerilen bir üniversite rektörlüğü için çok baskı yapılmış ama o kabul etmemiştir. Ancak, koşullar onu başta 1985 – 1996 yılları arasında Coğrafya Bölümü başkanlığı yapmaya zorlamıştır. Kendisi için zorlu bir görev olmasına karşın bugün profesör olan çok sayıda araştırma görevlisini Coğrafya camiasına kazandırmıştır (Foto 4).

Foto 4. 1982 yılında Nevşehir çevresine yapılan bir gezi öncesi fakülte bahçesinde

Ayrıca, fakülte yönetim kurulu üyesi, Ankara Üniversitesi Senato üyesi gibi görevler de almıştır. 1988 yılında Ankara Üniversitesi Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi’ni (TÜCAUM) kurdu. 1992 yılında merkezin yayın organı olan “Türkiye Coğrafyası” (2003 yılında adı “Coğrafi Bilimler Dergisi” olarak değiştirildi) dergisinin yayınına başladı. Halen yayın hayatına devam eden bu dergide yayınlanan makaleler çok sayıda öğretim üyesinin akademik yükselmelerinde

katkı sağladı.

Uzun akademik yaşamında çok sayıda makale ve kitap yazan zdoğan hocam farklı

Üniversitelerde de jeomorfoloji dersleri vermiştir. Jeomorfoloji Derneği'nin de onur üyesidir.

Foto 5. 8 Ağustos 2018 günü Coğrafya Bölümü ğretim üyeleriyle

Foto 6. 1972 yılında Prof. Dr. İlhan Kayan ile beraber Gökova'da

Doğma büyüme Ankaralı olan zdoğan Sr hocamın gerçekleştirmek isteyip yapamadığı bir projesi vardı. Çocukluktan başlayarak Ankara ile ilgili anılarını ve Ankara'nın bu süreçteki değişimini anlatan bir kitap yazmayı çok istiyordu. Elinde çok sayıda materyal de vardı ama Ayhan Sr hocamın vefatına kadar süren rahatsızlığı nedeniyle buna olanak bulamadı. Ancak, Ayhan hocam onun için her Őeyden daha önemli olduğu için hiç Őikyeti olmadı.

Foto 7. 2018 yılında Prof. Dr. zdoğan Sr ve Prof. Dr. İlhan Kayan

Özdoğan Sür'ün yaşamında önemli bir yere sahip kişilerden biri de Prof.Dr. İlhan Kayan'dı. Özdoğan Sür, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Fiziki Coğrafya ve Jeoloji Kürsüsünde başlayan akademik yaşamında Prof.Dr. İlhan Kayan'ı her zaman desteklemiş ve 1980 li yılların sonunda İlhan Kayan hoca Ege Üniversitesi'ne geçtikten sonra da bağlantılarını hiç koparmamışlardır (Foto 6). Hemen her gün akşamları, bazen bir

saati aşan telefon görüşmeleri yaparlardı. Prof. Dr. İlhan Kayan hastanede son gününe kadar Özdoğan Sür'ün yanında oldu (Foto 7).

Prof. Dr. Ayhan ve Özdoğan Sür, günümüzde artık çok zor rastlanan kibar, hümanist ve doğasever insanlardı. Kırılısalar bile kimseyi kırmak istemezlerdi.

Işıklar içinde uyusunlar.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

https://www.academia.edu/38446205/Prof.Dr.Özdođan_SÜRün_Biyografisi

Prof. Dr. Özdoğan Sür ile yıllar boyunca yapılan uzun ve keyifli sohbetlerdeki sözlü bilgiler.